

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-10-15

Ärendenummer KULT-2026-00442

Handläggare

Alexandra Jonsson

Telefon: 031-368 32 13

E-post: alexandra.jonsson@kultur.goteborg.se

Reparation av råsystemet på Stora scenen på Frölunda kulturhus

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden uppdrar till Stadsfastighetsförvaltningen att reparera råsystemet på Stora scenen på Frölunda kulturhus.
2. Kulturnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Det maskinella råsystemet på Frölunda kulturhus har skadats efter en incident den 31 mars 2026 när systemet fastnade under körning.

Stadsfastighetsförvaltningen har genomfört en utredning som visar på att haveriet sannolikt har orsakats av en kombination av följande faktorer:

- Otillräckligt gods i betongbalken vid infästningen av skenan som håller rået på plats, vilket lett till att betongen spruckit och fästankaret tappat greppet.
- Driftstörningar vid körning av rået, där fastkörning i tygstycken skapade en osynkroniserad belastning och kraftigt ryck i vajersystemet.

Förslag till åtgärder är förstärkning av infästning av fem rån, omhängning av linspel och hjul, översyn av motorer samt installation av cirkuspunkt och fjärrstyrning av råsystemet.

Kostnaden för åtgärderna beräknas uppgå till totalt 1 340 000 kronor och kommer debiteras över en treårsperiod i form av ett hyrestillägg.

Förvaltningen bedömer att åtgärderna är nödvändiga för att Frölunda kulturhus ska kunna erbjuda utbud av scenkonstföreställningar.

Då kostnaderna överstiger förvaltningsdirektörens delegation lyfts frågan om uppdragsbeställning till Stadsfastighetsförvaltningen till kulturnämnden för beslut.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Stadsfastighetsförvaltningen har tagit fram en kostnadsbedömning för åtgärderna på det motoriserade råsystemet på Frölunda kulturhus. Bedömningen är att kostnaden kommer uppgå till totalt cirka 1 340 000 kronor, men den slutliga kostnaden kan bli både lägre och högre. Om avvikelsen skulle bli större än 25 procent kommer Stadsfastighetsförvaltningen att återkoppla till kulturförvaltningen snarast. Då beloppet överstiger fyra prisbasbelopp kommer åtgärderna, enligt Göteborgs Stads anvisningar för hantering av verksamhetsförändringar i fastighetsbeståndet, att debiteras över en treårsperiod då åtgärden redovisningsmässigt är att betrakta som en investering. Efter slutfört uppdrag

kommer förvaltningen få ett tilläggsavtal för undertecknande där slutbelopp för åtgärden framgår. Tilläggsavtalet är förenat med en internränta, vilken kan förändras över tid och bestäms centralt inom Göteborgs Stad.

Då kostnaderna överstiger förvaltningsdirektörens delegation lyfts frågan om uppdragsbeställning till Stadsfastighetsförvaltningen till kulturnämnden för beslut.

Förvaltningens bedömning är att hyrestillägget kan hanteras inom befintlig ekonomisk ram.

Bedömning ur ekologisk dimension

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån denna dimension.

Expedieras till

Stadsfastighetsförvaltningen | stadsfastighet@stadsfast.goteborg.se

Beskrivning av ärendet

Kulturnämnden har att ta ställning till att ge Stadsfastighetsförvaltningen i uppdrag att utföra reparation av det motoriserade råsystemet på Stora scenen på Frölunda kulturhus.

Bakgrund

Den 31 mars 2026 inträffade en incident med det tekniska maskineriet, ett så kallat motoriserat råsysteem, som finns på Stora scenen på Frölunda kulturhus.

Råsystemet är det mekaniska system som används för att hänga upp kulisser, ridåer och belysning. Det består av rå (horisontella rör som hänger synligt över scenen) lyftvagnar samt drivmekanik och bromsar. Systemet är infäst i taket ovanför scenen och salongen och det är i detta som lampor, ljudutrustning, scentyger eller dekorationsdetaljer spänns fast och styrs under föreställningar.

När incidenten skedde hissades systemet inför att teknik skulle monteras när en av metallstängerna (ett rå) fastnade i tygstycken i scenens utkant. Det medförde att en ojämn belastning skapades vilket orsakade ett kraftigt ryck i vadersystemet så att balken och maskineriet som bär upp stängerna skadades och delvis lossnade. Detta uppmärksammades av medarbetare på plats och lokalen spärrades av. Samma dag informerade arbetsgivaren skyddsombud och fackliga parter på det lokala samverkansforumet om incidenten och hanteringen av den.

Fastighetsägaren Stadsfastighetsförvaltningen anlidade upphandlad entreprenör som är specialiserad på denna typ av tekniska system för att påbörja en utredning och bedömning av vilka åtgärder som behövs för att återställa systemet.

I väntan på en fördjupande utredning låstes systemet så att det inte går att hissa upp och ner samt att infästningen tillfälligt förstärktes och lagades för att klara belastning i låst läge. Lokalen var avspärrad i två dagar och därefter har Stora scenen kunnat användas för arrangemang men med en begränsad kapacitet gällande de scentekniska förutsättningar då ljus- och ljudteknik inte går att nyttja fullt ut i samband med föreställningar i nuvarande skick.

Utredningens slutsatser och rekommendationer

Utredningen fastslog att haveriet sannolikt har orsakats av en kombination av följande faktorer:

- Otillräckligt gods i betongbalken vid infästningen av skenan som håller rået på plats, vilket lett till att betongen spruckit och fästankaret tappat greppet.
- Driftstörningar vid körning av rået, där fastkörning i tygstycken skapade en osynkroniserad belastning och kraftigt ryck i vadersystemet.

Utredningen fastslår att betonggodset i balken som bär upp råsystemet är för tunt för att klara belastningen, vilket lämnar en begränsad marginal för att hantera dragkrafter även vid normal körning av systemet. När ett rå fastnade översteg det ryck som uppstod den kraft som balken är dimensionerad för, vilket medförde skada på maskineriet, infästningen för metallstången och balken. Incidenten kunde ha inneburit allvarlig risk för liv och hälsa om något fallit ner i lokalen. Men då balken med fästianordning för rån endast delvis lossnade och fastnade hängandes i undertaket av metall uppstod endast materiella skador.

Råsystemet besiktigas årligen av licensierad firma och det säkerställs därigenom att maskineriets funktionalitet är godkänd för att få användas. Det som uppdagats i och med utredningen efter incidenten är att dimensioneringen för infästning samt utformning av denna är bristfällig och har för liten marginal i händelse av att en överbelastning av systemet inträffar. Det här, i kombination med att råsystemet idag inte kan överblickas under körning av den medarbetare som kör råna upp och ner, gör att åtgärder behöver vidtas för att säkra en god arbetsmiljö och funktionalitet.

Förslag till åtgärder

Reparationsarbetet planeras att starta vecka två i januari 2027 och pågå i cirka åtta veckor. Lokalen kommer inte kunna användas för någon verksamhet under tiden. Verksamheten har bedömt den här perioden som mest lämpad för avbrott och har i nuläget inte planerat in arrangemang under perioden.

Arbetet som föreslås omfattar förstärkning av infästning av fem rån, omhängning av linspel och hjul, översyn av motorer samt installation av cirkuspunkt och fjärrstyrning av råsystemet.

För att kunna genomföra arbetet behöver det byggas upp ett tillfälligt golv i lokalen för att byggnadsställningarnas tyngd inte ska skada golvet. Ställningarna byggs upp över ungefär halva lokalen ända upp till taket för att komma åt att demontera innertaksplåtar så att råsystemets beståndsdelar blir åtkomliga för reparation.

Konsekvenser för verksamheten

I dagsläget kan inte större scenkonstföreställningar genomföras i lokalen då råsystemet inte klarar den riggning av teknik som krävs för den typen av verksamhet efter de skador som uppstod.

Konsekvenserna av uteblivna åtgärder blir att Frölunda kulturhus inte kan upprätthålla sitt uppdrag med scenkonst som kräver teknik av mer omfattande karaktär såsom cirkusföreställningar, Riksteaterns repertoar eller att ta emot danskompanier.

Genomförandet av reparationerna kommer att ha konsekvenser för Frölunda bion, som drivs av en ideell förening som har upphandlats för att bedriva biovisningar i salongen där Stora scenen finns. Föreningen kommer inte kunna bedriva någon verksamhet i kulturhuset under denna period då bioutrustning endast finns att tillgå i denna lokal. Föreningen föreslås efter dialog att som kompensation få säsongen för biovisning förlängd.

Genomförande av beställningen brådskar för att Stadsfastighetsförvaltningen ska kunna boka in entreprenör för genomförande av åtgärderna med start i januari 2027.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att åtgärderna behöver genomföras så snart som möjligt för att Frölunda kulturhus åter ska ha tillgång till en stor scen med ett fungerande råsystem för att kunna erbjuda invånarna scenkonstföreställningar.

Anna Rosengren

Jonna Ulin

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Göteborgs Bibliotek och Kulturhus